

sejmo najpred želod in ga podorjimo; potem žir in povlecimo ga počez z železno brano, in še le potem brezno in povlecimo z brano narobe prostor.

(Konec prihodnjič.)

Nenavadne prikazni letošnje zime.

S Podgrada na Dolenskem. J. V. — Na sv. Katarine dan in prvo adventno nedeljo so čebele nosile iz vrha Gorjancev. — Tudi v Ljubljani smo videli isto prikazen.

Iz Viševka na Gorenskem 9. dec. R. — Ko so pred dobrim tednom v naši okolici na sončnatih brežinah, po ozelenelih travnikih in njivah v spomladni krasoti se že mnogobrojno razcvetale: bele slepice ali kurice (*Helleborus niger*), spomladna resa (*Erica carnea*), žanjevic (*Polygala Chamaebuxus*), pritlikaste brkončice ali trobentice (*Primula acaulis*), rigelci ali male marjetice (*Bellis perennis*), regrat (*Leontodon Taraxac.*), njivski jetrnik (*Veronica agrestis*), mačehce (*Viola tricolor*), kolenka (*Sherardia arvensis*), plešec (*Capsella bursa pastoris*), *Specularia speculum* in še druge; ko so o gorkih dneh še mravlje okoli kobacale in ko smo kobilice (*Barbitistes Fieberi*) večkrat videli na kaki skalici ogrevati se v solnčnih žarkih — je nenadoma pritislila mrzla zima, pognala nevgnane mrčese v zimska stanišča ter nam ne samo našarila na okna ledenih cvetic, marveč še nasula blizo en čevelj na debelo snega, ki je padel na zmrznjena tla in bo, kakor ljudje trdijo, dobra in varna odeja lepo ozeleneli ozimini.

Politične stvari.

Južni Slaveni.

Gledé na dogovore v Ljubljani sta „Zatočnik“ in Zadarski „Narodni list“ prinesla jako tehtne članke.

„Narodni list“ piše tako-le: „Eden za drugim vsedajo se narodi za mizo omike in bogastva, kakor kteremu napoči čas, da stopi na svoje mesto. Tukaj bi mogli veliko primerov navesti, kako se je to na svetu godilo in se godi dan danes; vendar mi hočemo omejiti svoje navajanje samo na narode, kateri v Avstriji živé, in to na sedanji čas. Na tej strani so deset let vsi narodi v Avstriji pozvani na novo življenje; al Nemci so se s tem pozivom največ obogateli in se širili sè svojim gospodstvom od konca do kraja celega cesarstva.

Po nekoliko letih je vsakemu že v oči padlo, da ne sme dolgo tako ostati, in da je potrebno, da se tudi drugim narodom prostor pustí. Kedar pa je prišlo do tega, da bi Nemci svoje gospodstvo stesnili, pokaže se zunajna toča, ktera je v nered spravila zamišljeno prenarodbo cesarstva; samo Magjarom je sreča poslužila, da so se nemškega gospodstva znebili. Zadnja 4 leta se dva naroda, nemški in magjarski, v prvenstvo delita v Avstriji.

Ali more tako ostati? — Nihče ne bode tega verjel. — Čehi nočejo zaostati za Nemci in za Magjari. Poljaci, kterim se je zanesljiv zval leta 1867. zadobljen položaj, so ž njim že nezadovoljni; že se slišijo glasovi, naj bi se oni tretji vsedli poleg srečniših narodov; a drugi se oglašajo, da se ne more odreči Čehom, kar dobodo Poljaci. Ali bode Avstrija čakala na stransko politikanje, na novo uredbo, tema dvema narodoma povoljno, tega ne vemo in nečemo ugibati; al vsa podoba je, da jima ne bode izostalo, kedar pride red na nju.

Kolikor nas to razmišljanje more razveseliti, da se tudi za južne Slovane primikuje čas zadovoljstva, toliko nam se predstavlja večja tema, ktero je treba premagati, dokler ne pridemo do zaželenega narodnega porav-

nanja. Magjari so vsi bili zbrani pod krono sv. Štefana, složni v svojih zahtevanjih, okrepljeni vsi z enim pravom. Tudi Poljaci so tako složni in zbrani, akoravno nimajo državnega prava, na ktero bi se naslanjali. Čehi v raznih deželah krone sv. Venceslava veže močnejše, kakor pravo, čuvstvo narodnega edinstva in sloga neutrudnega političnega dela.

Južne Slavene, razcepljene na tri kolena, in razkosane v deset dežel, je komaj dosehal vezal en jezik in bratinsko čuvstvo priljubilo. Kedar je političnega dela trebalo, delal je vsak na svojo roko, bodisi s starim ali novim državnim pravom, ali z ustavnim zakonom, skrojenim po nemško ali po magjarsko, vsaki si je pomagal le, kakor je mogel. Takošen nered ustavljal je južne Slovane do sedaj, da se ne morejo odločno gibati na stezi napredka in izobraženosti, do človečnosti in moči, ktero je Bog dal za dedino vsakemu narodu. Čas je, da tudi mi južni Slaveni spoznamo ta vzrok naše slabosti, našega zaostanka na državnem in gospodarskem polju v Avstriji; — čas je, da tudi mi idemo za Nemci in za Magjari, pričakovaje dobo, kedaj se bomo tudi mi ž njimi poravnali, ne pa ostali komu za podlago in privesek.

To so o pravem času razumeli rodoljubi, kateri so se vkup našli o začetku tega meseca v Ljubljani od vseh krajev habsburške monarhije, kjer stanujejo južni Slaveni. Kedar drugi narodi razvijajo vse svoje moči, ter jih vsak posebej združuje, da pride do večje moči, onda tudi južni Slaveni ne smejo držati križema rok, vsaki pri svojem pragu; onda je treba, da brat bratu roko podá ter se složno postavi v narodno kolo. Kar Nemci delajo, da se zdrže, za to se hočemo tudi mi Slaveni potruditi, da dosežemo. Raztrgani in razcepljeni ne moremo nič, mi bi propali. Južni Slaveni morajo živeti, napredovati, v eno vrsto stopiti z drugimi narodi cesarstva; tega jim nihče ne more zabraniti, in to bodo dosegli z edinstvom“.

Tudi „Novice“ pritrdijo popolnoma tem nazorom, za ktere duševno že delajo več desetletij, in ker so o pravem času v življenje stopili, smemo pričakovati najboljšega vspeha, najlepše bodočnosti. Vendar dela še čaka obilo in tudi tega se — zedinjeni južni Slaveni ne vstrašijo.

Adresna debata v deželnem zboru kranjskem

30. avgusta 1870. leta.

Za dr. Costo je govoril dr. Razlag tako-le:

Jaz bodem le na kratko govoril in skušal nasprotno stranko prepričati o vprašanji, ktero je važno za celo kranjsko deželo, in potem tudi za dežele celega cesarstva.

Najviše cesarsko pismo je zarja, vsled ktere ima nastopiti splošno porazumljenje in vesvoljna sprava vseh narodov avstrijskih. Pet let se že trudimo po deželnih zborih, po časnikih, po domačih krogih z nasprotniki, da je treba sporazumljenja, in sprevidelo se je v onih za Avstrijo nevarnih časih o vojski s Prusijo in Italijo leta 1866., da je tega sporazumljenja potreba, vendar se nič ni zgodilo; ampak komaj eno leto po tem se je napravilo sporazumljenje samo med dvema narodoma, med Nemci in Magjari — al večina avstrijskih narodov se ni pomirila. Sad tega enostranskega pomirjenja je bil, da se je Avstrija na dvoje razcepila, da je kolo, ki je sestavljalo mašino ali stroj cele države, šlo na dvoje. Po tem pa se ni čuditi, da so se prikazale centrifugalne moči, al nikoli ne na slovanskem svetu. (Živa pohvala.) Nam je za Avstrijo mar! To kaže naše delovanje, to čuti naše neoskrunjeno patriotično slovensko